

Muzej moderne i suvremene umjetnosti

Projekt Kultura svima provodi Filmaktiv sa suradnicima. Financirano sredstvima Europske unije. Izneseni stavovi i mišljenja su stavovi i mišljenja autora i ne moraju se podudarati sa stavovima i mišljenjima Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Lokacija: Krešimirova 26c, 51000 Rijeka

Program Muzeja moderne i suvremene umjetnosti za kolovoz 2026.

Radikalna subjektivnost: Katalin Ladik i Tomaso Binga
3.7.–27.9.2026.

Izložba Radikalna subjektivnost donosi niz antologijskih radova Katalin Ladik i Tomaso Binga, najistaknutijih europskih umjetnica eksperimentalnih praksi vizualne poezije nastalih na granici verbalnog i vizualnog. Izložba se otvara u petak, 3. srpnja u 20 sati.

Radikalna subjektivnost, velika dvostruka samostalna izložba Katalin Ladik i Tomaso Binga u Muzeju moderne i suvremene umjetnosti u Rijeci, središnje je događanje ljetnog izložbenog programa Muzeja, a okuplja radove dviju istaknutih umjetnica koje su od šezdesetih i sedamdesetih godina 20. stoljeća razvijale eksperimentalne umjetničke prakse usmjerene na odnos jezika, tijela i glasa. Mađarska umjetnica Katalin Ladik, rođena u Novom Sadu, i talijanska umjetnica Tomaso Binga (pravog imena Bianca Pucciarelli Menna) među najznačajnijim su autoricama europske vizualne poezije i performansa. Kroz radikalno preispitivanje granica jezika, glasa i tjelesnosti njihove umjetničke prakse otvaraju pitanja identiteta, roda i subjektivnosti te istodobno oblikuju prostore otpora dominantnim kulturnim, društvenim i rodnim normama.

Osim zajedničkog interesa za vizualnu poeziju te granice i potencijale jezika, umjetničke prakse Katalin Ladik i Tomaso Binga povezuje istraživanje identiteta i izvedba roda. Kroz kolaž, fotografiju, performans i video, ove umjetnice pretvaraju jezik, glas, tijelo i sliku sredstva oblikovanja identitetskih i rodnih pozicija.

Dok Katalin Ladik u performativnim fotografskim serijama temeljenima na samoreprezentaciji, poput Poemim (1978) i Androgyn (1978), destabilizira konvencije reprezentacije ženskog identiteta i propituje fluidnost rodnih uloga, Tomaso Binga rodni performativ ugrađuje već u sam čin stvaranja umjetničkog identiteta preuzimanjem muškog pseudonima kao strategije ulaska u umjetnički sustav. Kolaži Katalin Ladik nastali na arcima papira za krojenje iz ženskih časopisa nadalje tematiziraju pitanja ženskog ručnog rada i materijala. U oba slučaja riječ je o subverziji identiteta i ironijskom propitivanju društvenih očekivanja i tradicionalnih rodnih normi.

U radu Tomaso Binga tijelo postaje pismo – od figura koje oblikuju slova abecede do desemantiziranog rukopisa koji gubi komunikacijsku funkciju i postaje vizualna struktura. Kod Katalin Ladik tijelo i glas čini granice propusnima, pretvarajući riječi u ritam, slog, dah i zvuk.

Izložba kroz međusobne relacije radova donosi mjesta prepoznavanja i susreta, ukazuje na blisko i poznato i razotkriva udaljeno ili nepoznato. U vremenu kada se pitanja slobode govora, tijela i identiteta ponovno intenziviraju u širem društvenom kontekstu, radovi ovih umjetnica, premda nastali u specifičnim povijesnim i umjetničkim kontekstima, djeluju kao suvremeni odjeci koji nadilaze povijesno čitanje. Podsjećaju nas da povijesne umjetničke i društvene procese možemo čitati kao strukture sadašnjosti koje i dalje oblikuju suvremenu društvenu i umjetničku imaginaciju.

Izložba donosi niz antologijskih radova nastalih na granici verbalnog i vizualnog, koji otkrivaju jezik kao prostor igre i otpora, te koriste različite strategije rekonfiguracije jezika i teksta u oblikovanju radikalne subjektivnosti. Većina se izloženih radova hrvatskoj publici predstavlja prvi put. Javnost će prvi puta vidjeti jedinstvenu seriju fotografija riječkog performansa Katalin Ladik iz 1970. koje je snimio Ranko Smokvina.

Kustosica je Branka Benčić.

Otvorenje: 3. srpnja u 20 sati

Izložba je realizirana sredstvima Grada Rijeke, Ministarstva kulture i medija RH, Primorsko goranske županije. Posudbe radova omogućile su galerije: acb gallery (Budapest), Galleria Tiziana di Caro (Napoli), Frittelli arte contemporanea (Firenze). Zahvale: Archivio Tomaso Binga, Fondazione Filiberto e Bianca Menna (Roma – Salerno), Ranko Smokvina Podrška: Institut Liszt – Mađarski kulturni centar Zagreb i Wiener osiguranje.

Razbojna: Marko Gutić Mižimakov i Paula Tončić
17.7.–30.8.2026.

Izložba Razbojna nastala je kao otvoreni i nezavršeni proces naših susreta s kontekstom: gradom i njegovom okolicom, prostorom i institucijom muzeja, našim međusobnim susretom i novim suradnicima i prijateljima. Izloženi materijali predstavljaju tragove procesa u kojima se nazire naš zajednički interes za materijalnost i vrijeme medijske slike, zvuka te onog što je vremenšno, trošno i propalo.

Izložbu je moguće razgledati u prostoru Kitchena do 30. kolovoza 2026.

Ovaj proces započele smo performansom dugog trajanja tijekom kojeg smo dva tjedna neprekidno koristile par walkie-talkie uređaja. Oni su bili stalno uključeni, omogućujući nam da ostanemo u kontaktu na daljinu, da slučajno presrećemo tuđe razgovore, poruke i signale, kao i da oni iznenadno presretnu naše. Slučajnost, uz srodni element 'znaka', je postala jedna od komponenti koje smo prigrilile u ovom procesu.

Dijelove tog dugotrajnog intimnog performansa oblikovale smo u zvučni zapis koji u odjekujućem šumu walkie-talkieja kolažira fragmente razgovora, igre, pronađene stare demografske podatke te kratku anegdotu o Fiorellu La Guardiji, njujorškom gradonačelniku koji je početkom 20. stoljeća nekoliko godina proveo u Rijeci. Njegove oči, zajedno s očima našeg neimenovanog prijatelja daltonista, izranjaju iz šumovite zvučne slike i pogledom obuhvaćaju ogoljeni prostor Kitchena MMSU.

Ovom razdoblju dale smo zvučno ime Razbojna, prema fizičkoj lokaciji, mjestu dokolice, kratkih anonimnih susreta i dugih, lijepih ljetnih pogleda.

Marko Gutić Mižimakov (1992.) vizualni je umjetnik koji dijeluje između Bruxellesa i Zagreba. Bavi se izvedbom, animacijom i tekstom. Zanima se za načine oblikovanja osjetilnih materijala putem intimnih, suradničkih i društvenih procesa. Zajedno s Paulom Tončić sudjelovao je u umjetničkoj rezidenciji Kamov Muzeja moderne i suvremene umjetnosti u Rijeci.

Paula Tončić (Zagreb, 1997.) vizualna je umjetnica koja živi i radi u Berlinu. U svojoj praksi istražuje arhiviranje, materijalnost i granice između stvarnosti i fikcije, a za rad Ona se igra nožem osvojila je Grand Prix 37. Salona mladih. Zajedno s Markom Gutićem Mižimakovim sudjelovala je u umjetničkoj rezidenciji Kamov Muzeja moderne i suvremene umjetnosti u Rijeci.